

Силабус навчальної дисципліни

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми
«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська
Факультет	Економічний
Кафедра	Фінансів, економіки та підприємництва
Контакти кафедри	Висотний корпус, к. В-1007, тел. 073 183 14 31, електронна адреса e.and.p@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Ступнікер Ганна Леонідівна, к.е.н, доцент
Контакти викладачів	stupniker.hanna@pdaba.edu.ua тел. 0677636712
Розклад занять	розклад занять на сайті академії https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/K4/ROZKLAD.HTML
Консультації	Сторінка кафедри на сайті https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Graf.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» є вивчення методів і підходів до організації підприємницької діяльності та чинників, що впливають на її розвиток.

Одним із основних напрямів ринкових перетворень економіки України є розвиток підприємництва. Як особлива форма ділової активності, підприємництво є важливим джерелом формування суспільстві нової ефективної соціально спрямованої структури економіки. У процесі вивчення дисципліни розкриваються загальні основи виникнення й розвитку підприємництва, його зміст і роль у розвитку економіки, вирішенні соціальних питань і реалізації приватної ініціативи. Зокрема, набувають особливої актуальності аспекти економічної свободи як основної передумови розвитку підприємництва, підприємницькі інтереси та механізм їх реалізації, принципи та методи державного регулювання підприємницької діяльності.

	Години	Кредити	Семестр
			II
лекції	30	3	30
лабораторні роботи			
практичні заняття	6		6
Самостійна робота, у т.ч:	54		54
підготовка до аудиторних занять	6		6
підготовка до контрольних заходів	6		6
виконання курсового проекту або роботи			

виконання індивідуальних завдань	6		6
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	6		6
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			Екзамен

Мета дисципліни: розгляд теоретичних та практичних питань, пов'язаних з підприємницькою діяльністю в Україні, надання студентам знань з основ підприємницької діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчення видів і особливостей підприємницької діяльності;
- дослідження правового статусу підприємця на основі вивчення законодавчих основ здійснення підприємницької діяльності в Україні,
- вивчення принципів організації та економіки підприємництва;
- проведення порівняльного аналізу організаційно-правових форм підприємництва;
- оцінювання основних принципів етики та мотивації підприємництва;
- ознайомлення з політикою соціальної відповідальності бізнесу.

Пререквізити дисципліни: «Вступ до спеціальності», «Політекономія».

Постреквізити дисципліни: «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Комерційна діяльність та товарознавство», «Економіка бізнесу».

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК8 – здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності:

СК1 – критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК3 – здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК5 – здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК10 – здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків;

СК13 – здатність оцінювати наслідки бойових дій та впливу воєнного стану для підприємницької діяльності та пропонувати відповідні економічні та управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації.

Заплановані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН1. Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за

різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

PH5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємницької діяльності.

PH7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

PH12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

PH13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

PH15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

PH16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

PH17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

PH20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

PH22. Аналізувати, оцінювати та прогнозувати наслідки бойових дій, а також впливу воєнного стану для підприємницької діяльності та пропонувати відповідні економічні та управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Загальні основи підприємницької діяльності					
Історичний розвиток поняття «підприємництво»	2	2			
Зміст та сутність підприємницької діяльності в сучасних умовах	4	2			2
Основні цілі та функції підприємництва	4	2			2
Економічно-правові основи підприємництва	4	2			2
Ризики у підприємницькій діяльності	4	2			2
Види та форми підприємницької діяльності	4	2			2
Підприємство як організаційна структура підприємництва	4	2			2
Разом за змістовим модулем 1	26	14			12
Змістовий модуль 2. Ключові чинники впливу на підприємницьку діяльність					
Аналіз переваг та недоліків різних форм організації бізнесу	4	2			2
Основні засади державного регулювання підприємницької діяльності в Україні	4	2			2

Мотивація підприємницької діяльності	4	2			2
Підприємницька ідея: механізм генерування	4	2	2		
Організація і розвиток власної справи в умовах воєнного стану	4	2	2		
Документальне оформлення підприємницької діяльності	4	2	2		
Етика підприємництва	4	2			2
Соціальна відповідальність у бізнесі під час воєнних дій	6	2			4
Разом за змістовим модулем 2	34	16	6		12
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	30	6		54

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання на джерела
Аналіз тенденцій розвитку вітчизняного бізнесу	1,2
Аналіз зарубіжного досвіду розвитку підприємництва	7,9
Оцінка законодавства для ведення бізнесу в Україні	5,6 (Інтернет-джерела)
Тенденції формування соціальної відповідальності	3,4 (Інтернет-джерела)

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1 Загальні основи підприємницької діяльності

Максимальна оцінка за змістовим модулем – 100 балів. Оцінка змістового модуля 1 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 14 балів. 1 лекція – 2 бали);
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 26 балів: надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 26 балів; якщо конспект подано своєчасно, але у ньому відсутня деталізація основних питань – 20-25 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, основні питання викладено стисло та не в повному обсязі, студент одержує 15-19 балів; конспект подано із значним запізненням, студент не розкрив сутність питання – 9-14 бали; конспект написаний неохайно, з орфографічними помилками, більшість з питань відсутня – 0-8 балів;
- контроль виконання тестових завдань – максимальна кількість балів – 60 балів: 30 тестових завдань – кожне 0-2 бали (2 бали за кожну правильну відповідь. За

неправильну відповідь – 0 балів). Тестові завдання включають 30 теоретичних питань, тестування відбувається на 8-му навчальному тижні.

Змістовий модуль 2. Ключові чинники впливу на підприємницьку діяльність

Максимальна оцінка за змістовим модулем – 100 балів. Оцінка змістового модуля 2 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів. 1 лекція – 2 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 9 балів. 1 заняття – 3 бали);
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 25 балів: надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 25 балів; якщо конспект подано своєчасно, але у ньому відсутня деталізація основних питань – 10-19 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, основні питання викладено стисло та не в повному обсязі, студент одержує 5-9 балів; конспект подано із значним запізненням, студент не розкрив сутність питання – 0-4 бали;
- виконання індивідуального завдання виконується у вигляді реферату і оцінюється максимально у 25 балів: 21-25 балів – здобувачем обґрунтовано і в повному обсязі викладено матеріал. При захисті завдання продемонстрована висока якість опанування підготовленим матеріалом;
16-20 балів – при захисті індивідуального завдання здобувачем продемонстровано хороший рівень розуміння викладеного матеріалу, але в процесі захисту завдання студентом допущені незначні неточності, які суттєво не знижують якості виконання завдання;
9-16 балів – виконання і захист здобувачем завдання зроблені у досить скороченому форматі і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним матеріал є достатнім для розуміння;
0-8 бали – виконання і захист завдання зроблені здобувачем із значними труднощами і не в повному обсязі або не зроблені взагалі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести факт свідомого опанування підготовленим матеріалом;
- контроль виконання тестових завдань – максимальна кількість балів – 25 балів: 25 тестових завдань – кожне 0-1 бал (1 бал за кожну правильну відповідь. За неправильну відповідь – 0 балів). Тестові завдання включають 25 теоретичних питань, тестування відбувається на 15-му навчальному тижні.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на теоретичні питання	
			1 питання	2 питання
1.	Якість відповіді	Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити приклади.	49-50	49-50

	На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно.		
	Відповідь студента правильна, але стисла, студент здатний робити висновки після додаткових питань викладача.	40-48	40-48
	Матеріал викладено в цілому правильно, але без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі.	30-39	30-39
	Студент стисло розкрив суть питання, але висновки не здатний формулювати самостійно. На додаткові питання викладача студент відповідає невпевнено.	20-29	20-29
	Студент розкрив суть теоретичного питання, але допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань.	11-19	11-19
	Студент не розкрив суті теоретичного питання не здатний робити висновки. На додаткові питання викладача студент відповідає зі значними помилками або не відповідає	1-10	1-10
	Всього:	1-50	1-50

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка за результатами змістових модулів 1 і 2 та результатів екзамену.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс

академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Основи підприємництва: підручник. За заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 492 с. URL: <https://eztur.ztu.edu.ua/handle/123456789/8104>

2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. За заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с. URL: <http://sites.znu.edu.ua/science-earth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhova-diyalnist.pdf>

3. Розвиток сучасного підприємництва в умовах становлення цифрової економіки / Ступнікер Г.Л., Каширнікова І. О., Левчинський Д. Л. // Економічний простір. – 2021. – №175. – С. 83-86.

4. Перспективи розвитку вітчизняного підприємництва в сучасній економічній парадигмі / Г. Ступнікер, С. Мащенко, Н. Зозуля // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2022. – № 2(35). – С.195-199. – Режим доступу: http://www.easterneurope-bm.in.ua/journal/35_2022/30.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.35-28>

5. Підприємництво України в умовах воєнного стану / Д. Левчинський, Г. Ступнікер, І. Каширнікова, Н. Зозуля // Економічний простір. – 2022. – №181.

Допоміжна

1. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво. Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2019. – 368 с.

2. Економіка і основи підприємництва в будівництві: навчальний посібник / Н. І. Верхоглядова, Д. Л. Левчинський, О. Л. Герасимова, О. Ю. Щеглова. – Дніпро: Герда, 2017. – 428 с.

3. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культура. – Київ: Центр навчальної літератури. – 2019. – 168 с.

4. Владимир О. М. Навчальна програма та методичні рекомендації для практичної та самостійної роботи з дисципліни «Основи підприємницької діяльності» для студентів усіх форм навчання спеціальності 053 «Психологія» / О. М. Владимир, П. Д. Дудкін, І. Б. Федішин, Р. П. Шерстюк. – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 36 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

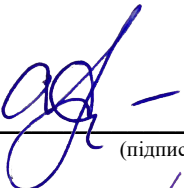
1. Офіційний сайт Державної служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua>

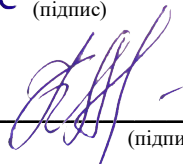
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

4. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

5. Bukh R., Heeks R. (2017) Defining, Conceptualising and Measuring the Digital Economy. Global Development Institute working papers. No. 68. Режим доступа: <https://diodeweb.files.wordpress.com/2017/08/diwkppr68-diode.pdf>

Розробник _____ (підпис) (Ганна СТУПНІКЕР)

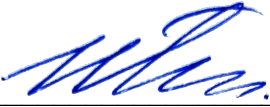
Гарант освітньої програми _____ (підпис) (Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Фінансів, економіки та підприємництва

(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____ (підпис) (Ірина ПОПОВИЧЕНКО)